

לקוטי תורה • שיר השירים • מאמר 28

הסבי עיניך וגו'

”הסירי את עיניך”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/28](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/28)

1 הסבי עיניך וגוי. והענין דהנה הצדיקים נקראו עיני הי' כמ"ש עין הי' אל יראיו וכתוב יצרנהו כאישון עינו.

"הסבי עיניך" וגוי. והענין הוא שהצדיקים נקראים "עיני הוי", כמו שכתוב: "עין הוי אל יראיו", ונאמר: "יצרנהו כאישון עינו".

והנה העינים הם בחי' פנים ששם עיקר החיות ראייה שמיעה וגם במקום שאדם רואה שם מחשבתו משא"כ בחי' אחוריים אין שם רק חיות מועט מה שנלקח מהארה וזיו שבפנים

והנה העיניים הן בחינת פנים, שבהם מצויה עיקר החיות: ראייה [ושמיעה]; וגם במקום שאדם מביט בו נמצאת מחשבתו. לעומת זאת, בבחינת אחוריים יש רק מעט חיות, הנמשכת מן ההארה והזיו שבפנים;

והוא ענין השערות שאחורי עורף שהוא רק התפשטות הארה וזיו בלבד מן החיות שבפנים כמ"כ [כמו כן] ענין ישראל שהם בחי' פנים ששם ראייה ושמיעה עיני הי' משוטטות כוי

וזהו ענין השערות שמאחורי העורף, שהן רק התפשטות של הארה וזיו בלבד מן החיות שבפנים. כך גם ענינים של ישראל, שהם בחינת פנים, שבה יש ראייה ושמיעה, "עיני הוי משוטטות" וכי,

כדכתיב יאר הי' פניו אליך היינו שהי' מאיר להם לישראל שיהיה להם בחי' פנים ורצון ותשוקה אליו ית' כמו שכתוב: "יאר הי' פניו אליך", כלומר, שהי' מאיר לישראל כדי שתהיה להם בחינת פנים, ורצון ותשוקה אליו יתברך.

(וכמ"ש לך אמר לבי בקשו פני שיהיה גילוי פנימית הלב והיינו ע"י את פניך הוי' אבקש כמ"ש כמ"א ע"פ כי תצא כוי וזהו כמים הפנים לפנים כוי)

(וכמו שכתוב: "לך אמר לבי בקשו פני" — שתתגלה פנימיות הלב; והדבר נעשה באמצעות "את פניך הוי' אבקש", כפי שנתבאר במקום אחר על הפסוק "כי תצא" וכי. וזהו "כמים הפנים לפנים" וכי.)

ומ"ש אח"כ עוד ישא הי' פניו היינו אף גם אם לפעמים עוונות מבדילים שאין לנו בחי' פנים עכ"ז [עם כל זה] הי' בטובו עושה לנו בחי' פנים אף בלי דעת כלל וזהו ישא הי' פניו אליך כוי

ומה שנאמר לאחר מכן, "ישא הי' פניו", פירושו שאף אם לפעמים העוונות מבדילים, ואין לנו בחינת פנים, בכל זאת הי', בטובו, מעניק לנו בחינת פנים, גם בלי שום מודעות לכך. וזהו "ישא הי' פניו אליך" וכי.

(וכמ"ש במ"א שבח"י ישא הוא העלאה למעלה לבח"י שאין שם בח"י אחוריים כלל שהוא למעלה מבח"י צמצום ולכן משם יומשך יתר שאת לישא ולהמשיך בח"י פנים אף גם בשעה שאין לנו בח"י פנים

(וכמו שנתבאר במקום אחר, שבחינת "ישא" היא העלאה למעלה, לבחינה שאין בה כלל בחינת אחוריים, והיא למעלה מבחינת צמצום. לכן תימשך משם יתר שאת, כדי לשאת ולהמשיך את בחינת הפנים גם בשעה שאין לנו בחינת פנים,

וכמאמר פנים אין לנו פניך לחלות ובח"י ראשונה נמשך ע"י מצות התורה וזהו את פניך הוי' אבקש והבי' ע"י מצות דרבנן כמ"ש בגמרא והם מדקדקים עד כזית כו')

וכמאמר: "פנים אין לנו, פניך לחלות". הבחינה הראשונה נמשכת באמצעות מצוות התורה, וזהו "את פניך הוי' אבקש"; והשנייה באמצעות מצוות דרבנן, כפי שנאמר בגמרא: "והם מדקדקים עד כזית" וכו').

והנה פרעה אותיות הערף דהיינו שאין לו בחינת פנים כלל וכל החיות שלו הוא רק מאחוריים כמאן דשדי בתר כתפוי

והנה פרעה [הוא] אותיות הערף, כלומר שאין לו כלל בחינת "פנים", וכל החיות שלו באה רק מן האחוריים, "כמי שמשליך מאחורי כתפיו".

וז"ש [וזהו שכתוב] עשו אחי איש שעיר אף בהיותו אחי בקבלת הארה וזיו מעט מהקדושה הוא רק מבח"י שעירות שהוא אחורי עורף ולא בח"י פנים כלל.

וזהו שכתוב: "עשו אחי איש שעיר". אף שהוא "אחי", בכך שהוא מקבל מעט הארה וזיו מן הקדושה, הרי זו רק מבחינת השערות, שהן מאחורי העורף, ולא מבחינת "פנים" כלל.

2 וזהו עבדים היינו לפרעה כו' ויוציאנו כו' בבח"י פנים ולכן כ"א [כל אחד / כל אחת] מישראל הרצון שלו תמיד לדבקה בה' אחד ואינו רוצה בשום אופן ליפרד ממנו ואף בעת עסקו במו"מ [במשא ומתן] הוא רק בח"י שכחה שהוא ג"כ בח"י אחוריים.

וזהו "עבדים היינו לפרעה" וכו', "ויוציאנו" וכו', בבחינת "פנים". לכן רצונו של כל אחד מישראל הוא תמיד לדבוק בה' אחד, והוא אינו רוצה בשום אופן להיפרד ממנו. גם כשהוא עסוק במשא ומתן, אין זה אלא בחינת שכחה, שהיא גם בחינת "אחוריים".

שהרי אף כשנזכר בעת עסקו על ה' אחד יתעורר לבבו מאד לה' אחד וזהו ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ אף בהיותו בחי' ארץ הוא גוי אחד

שהרי גם כאשר הוא נזכר בה' אחד בשעת עיסוקו בכך, לבו יתעורר מאוד לה' אחד. וזהו "ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ": גם כשהוא בבחינת "ארץ", הוא "גוי אחד".

(ועמ"ש ע"פ שובה ישראל כו' בהיותו קרוב כו' החזרת פב"פ [פנים בפנים]) ומה שנדמה לנו שאינו כן הוא רק מחמת רוח שטות כו'.

(ועיין במה שנתבאר על הפסוק "שובה ישראל" וכו', על "בהיותו קרוב" וכו', ועל החזרת פנים בפנים.) ומה שנדמה לנו שאין הדבר כך, הוא רק מחמת רוח שטות וכו'.

וזהו סמכוני באשיות דהנה בזמן הבית היה הקב"ה עמנו פב"פ [פנים בפנים] בלי שום מסך מבדיל (עמ"ש בפסוק כי ההרים ימושו) וה"ע [וזהו ענין] אהבה בתענוגים משא"כ עכשיו בגלות מחיצה של ברזל מפסקת כו' וזהו "סמכוני באשיות": הנה, בזמן שבית המקדש היה קיים, הקדוש ברוך הוא היה עמנו פנים בפנים, בלי שום מסך מבדיל (עיין במה שנתבאר על הפסוק "כי ההרים ימושו"); וזהו בחינת "אהבה בתענוגים". ואילו עכשיו, בזמן הגלות, מחיצת ברזל מפסקת וכו'.

ונקי' חולת אהבה שנחלשו חושי האהבה ואומרים על מר מתוק מפני שאין לנו טעם וריח כמ"ש טעמו וראו כי טוב ה' כו' טועמיה חיים זכו טוב ה' לכל

והיא נקראת "חולת אהבה", מפני שחושי האהבה נחלשו, והם אומרים על מר שהוא מתוק, משום שאין לנו טעם וריח, כמו שכתוב: "טעמו וראו כי טוב ה'"; "טועמיה חיים זכו"; "טוב ה' לכל".

ולכן אף שבעת התפלה יש לכל א' בחי' פנים להשתוק ק מאד לדבקה בה' אחד עכ"ז [עם כל זה] בעת עסקו במו"מ [במשא ומתן] הוא בהסתר פנים מה' אחד

לכן, אף שבשעת התפילה יש לכל אחד בחינת "פנים" — השתוקקות עזה לדבוק בה' אחד — אף על פי כן, בשעת עיסוקו במשא ומתן הוא נמצא בהסתר פנים מה' אחד.

(וזהו יונתי בסתר המדרגה כי יונתי הוא כמ"ש עיניך יונים בחי' פנים ועכשיו הוא בסתר המדרגה כו') (וזהו "יונתי בסתר המדרגה", כי "יונתי" הוא כמו שכתוב "עיניך יונים" — בחינת "פנים"; ועכשיו היא "בסתר המדרגה" וכו').

ואף בלימוד התורה בפשטים גשמיים שנתלכשה התורה בהשתלשלות רבות ושונות גייכ אין לו בחיי פנים ודביקות להי אחד מפני מחיצה המפסקת עתה להיות בחיי חולת אהבה

ואף בלימוד התורה בפשטיה הגשמיים, שבהם התורה התלכשה בהשתלשלויות רבות ושונות, אין לו גם כן בחינת "פנים" ודביקות בהי אחד, מפני שהמחיצה המפסקת קיימת עכשיו, והוא נעשה בבחינת "חולת אהבה".

ולכן מבקשת סמכוני באשיות גרבי יין המשומר שהוא בחיי המקיים ומחזק את האהבה בל תמוט לכן היא מבקשת: "סמכוני באשיות" — בכדים של יין המשומר, שהוא בחינה המקיימת ומחזקת את האהבה, כדי שלא תתערער;

(וכמ"ש בד"ה חכלילי עינים מיין ממה שטועם יינה של תורה פנימי [פנימיות / פנימיות] התורה נכנס יין יצא סוד הוא גילוי בחיי אהבה רבה כו' ונעשה חכלילי עינים התלהבות האהבה וגם חכלילי חיך הטועם כו')

(וכפי שמוסבר במאמר המתחיל "חכלילי עיניים מיין": מהטעימה מיין התורה, מפנימיות התורה, מתקיים "נכנס יין יצא סוד"; בכך מתגלה בחינת אהבה רבה וכו', ונעשים "חכלילי עיניים" — התלהבות האהבה, וגם "חכלילי" — החך הטועם וכו').

רק תמיד יהיה בבחי כלתה נפשי להי אחד וזהו בקשת כנס"י [כנסת ישראל] סמכוני באשיות שעייז יהי [יהיה] תמיד עיני אל הי ולא לעסוק כלל בדברים תחתונים.

אלא שתהיה תמיד בבחינת "כלתה נפשי" להי אחד. וזהו בקשת כנסת ישראל: "סמכוני באשיות", שעל ידי כך יהיו תמיד עיניה אל הוי, ולא תעסוק כלל בעניינים תחתונים.

ועייז משיב לה הקב"ה הסבי עיניך וגוי (כפי ויחי דרמ"ז א' קדושים פ"ד א' וברכות בשה"ש [בשיר השירים]) כי עם היות שזהו בחיי גדולה

ועל כך עונה לה הקדוש ברוך הוא: "הסבי עיניך" וגוי (בפרשת ויחי, רמ"ז ע"א; קדושים, פ"ד ע"א; ובמדרש רבה על שיר השירים). אף שזו בחינה גדולה,

אבל זה צ"ל רק לפי שעה בשעת התפלה בחיי לאסתכלא ביקרא דמלכא אבל אח"כ צ"ל בבחי שוב והוא תכלית הבריא

אבל בחינה זו צריכה להתקיים רק לזמן מה, בשעת התפילה, בבחינת "לאסתכלא ביקרא דמלכא" — להתבונן בכבוד המלך; ואחר כך צריכה להיות בבחינת "שוב", וזהו תכלית הבריא.

כי בשביל הרצוא בחי חכלילי עינים כוי לא היה צריך להיות ירידת והתלבשות הנשמה למטה כי למעלה הרצוא יותר.

שכן לשם בחינת ה"רצוא", בחינת "חכלילי עיניים" וכו', לא היה צורך בירידת הנשמה ובהתלבשותה למטה, שהרי למעלה ה"רצוא" גדול יותר.

3 ואין זה תכלית העבודה וכמ"ש במ"א ע"פ כי תבואו אל ארץ מושבותיכם. אלא צ"ל בחינת רצוא ושוב אם רץ לבך שוב לאחד

וזו אינה תכלית העבודה, כפי שמוסבר במקום אחר על הפסוק "כי תבואו אל ארץ מושבותיכם". אלא צריכה להיות בחינת רצוא ושוב — "אם רץ לבך, שוב לאחד".

דהיינו כשמתעורר אהוי"ר [אהבה ויראה] ורצון להדבק בה' אחד שוב לאחד להיות לו דירה בתחתונים להמשיך אלהות

כלומר, כאשר מתעוררות אהבה ויראה ורצון להידבק בה' אחד, "שוב לאחד" — כדי שתהיה לו דירה בתחתונים, ולהמשיך אלקות

בזה העולם דוקא ע"י לימוד התורה בענינים הגשמיים באו"ה [באיסור והיתר] ודיני ממונות ומעשה הצדקה וגמ"ח [וגמילות חסדים] ותפלה בכוונה עד"ז יהיה עיקר העבודה ולא בבחי רצוא בלבד.

בעולם הזה דווקא, באמצעות לימוד התורה בענינים גשמיים — בדיני איסור והיתר ובדיני ממונות — ובעשיית צדקה וגמילות חסדים, ובתפילה בכוונה. כך תהיה עיקר העבודה, ולא בבחינת רצוא בלבד.

וזהו הסבי עיניך שלא להיות הכל בבחי רצוא בלבד וזהו מנגדי כמבואר בפ' אחרי (דע"ט ב') בענין שרפים עומדים ממעל לו.

וזהו "הסבי עיניך" — שלא הכול יהיה בבחינת רצוא בלבד. וזהו "מנגדי", כפי שמבואר בפרשת אחרי (דע"ט ב') בענין "שרפים עומדים ממעל לו".

ועמ"ש בד"ה וישלח יעקב בענין בן עזאי שהם הרהיבונני פ"י לשון גדולה וכמ"ש והתגדלתי כוי

וראה גם מה שנתבאר בדיבור המתחיל "וישלח יעקב" בענין בן עזאי: "הרהיבונני" — פירושו לשון גדולה, כמו שכתוב "והתגדלתי" וכו'.

כי בחיי רצוא הנ"ל נמשך מההתבוננות בגדולת ה' איך שלגדולתו אין חקר וכולא קמיי [קמיה] כלא חשיבי ולכן ירצה ויחפוץ להתכלל למעלה ולא להיות למטה.

כי בחינת הרצוא האמורה נמשכת מההתבוננות בגדולת ה' — כיצד "לגדולתו אין חקר" ו"כולא קמיה כלא חשיבי". ולכן ירצה ויחפוץ להיכלל למעלה ולא להיות למטה.

אך רצונו ית' דוקא להיות לו דירה בתחתונים כי במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו משא"כ בחי' רצוא לבד הוא בחי'

אך רצונו ית' הוא דווקא שתהיה לו דירה בתחתונים, כי "כמקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו". ואילו בחינת רצוא בלבד היא בחינת

הרהיבוני בחי' גאה וגדלות להתעלות למעלה מבלי שיהיה בחי' הדירה בתחתונים הנק' ענותנותו וכמ"ש אשירה לה' בחי' רצוא כי גאה גאה בחי' רוממות כו'.

"הרהיבוני" — בחינת גאות וגדולה, להתעלות למעלה בלי שתהיה בחינת הדירה בתחתונים, הנקראת "ענותנותו". וכמו שכתוב "אשירה לה'" — בחינת רצוא; "כי גאה גאה" — בחינת רוממות וכו'.

4 והוא בחי' ועבד הלוי הוא להתעלות מעלמא דאתגליא לעלמא דאתכסא הנק' הוא בחי' אתה הוא ה' לבדך

וזוהי בחינת "ועבד הלוי הוא": להתרומם מן העולם הגלוי (עלמא דאתגליא) אל העולם הנסתר (עלמא דאתכסא), הנקרא "הוא", בחינת "אתה הוא ה' לבדך".

ולכן היה עבודת הלוי לשורר כו' אבל הלויים היו כפופים לכ הנ"ל כמ"ש וילוו עליך וישרתוך לכן הייתה עבודת הלויים לשיר וכו'. אך הלויים היו כפופים לכהנים, ככתוב: "וילוו עליך וישרתוך".

כי העיקר הוא ההמשכה שאח"כ בחי' שוב כו' וגם ניגון הלויים היה בבחי' רצוא ושוב

כי העיקר הוא ההמשכה שבאה לאחר מכן, בחינת השוב וכו'. וגם ניגון הלויים היה בבחינת רצוא ושוב.

ולכן והניף אותם אהרן כו' להמתיק הגבורות בחסדים. כי בחי' השוב זהו אמיתית גדולתו יותר וכמאמר וענוה גדולה מכולם.

לכן "והניף אותם אהרן" וכו', כדי להמתיק את הגבורות בחסדים. כי בחינת השוב היא ביטוי אמיתי עוד יותר לגדולתו, וכמאמר: "וענוה גדולה מכולם".

5 ותדע שהוא כן שהרי נאמר רם על כל כוי מי כהי אלקינו כוי המשפילי כוי

וראיה לכך שאכן כך הוא, שהרי נאמר: "רם על כל" וכו'; "מי כהי אלקינו" וכו', "המשפילי" וכו'.

פיי שעכו"ם [שעובדי כוכבים ומזלות] מנשאים ג"כ אותו ומפני רוב התנשאותם אותו דקרו ליה אלהא דאלהיא הגבה למעלה הם ממעטים המשכת אלהותו בזה העולם כי אומרים שזהו השפלה אצלו להשגיח למטה.

הפירוש הוא שגם עובדי האלילים מרוממים אותו, ומרוב שהם מרוממים אותו — שהרי הם קוראים לו "אלוקה של אלוקות", הנישא למעלה — הם ממעטים בהמשכת אלקותו בעולם הזה; שכן הם אומרים שהשגחה על מה שלמטה היא השפלה עבורו.

אבל באמת מי כהי אלקינו המגביהי לשבת יותר מן הרוממות שהם מחשבים כי הם סוברים שההתהוות ממנו ית' ע"ד עילה ועלול ושיש רבוי השתלשלות עילה ועלול כך כך עד שנתהווה עולם השפל.

אבל לאמיתו של דבר, "מי כהי אלקינו המגביהי לשבת" — הוא נעלה עוד יותר מן הרוממות שהם מתארים לעצמם. הם סוברים שההתהוות ממנו יתברך היא בדרך של עילה ועלול, ושיש שרשרת ארוכה מאוד של השתלשלות עילה ועלול, כך וכך שלבים, עד שנתהווה העולם השפל.

6 ולכן הוא השפלה לעילה וסכה ראשונה להשפיל אי"ע [את עצמו] כ"כ [כל כך] למטה ועל כן סוברים שאינו משגיח למטה כוי

ולכן יש בכך השפלה לעילה ולסיבה הראשונה להנמיך את עצמו כל כך. משום כך סוברים שהוא אינו משגיח על מה שלמטה וכו'.

אבל באמת שהוא ית' למעלה מעלה מבחי' זו דעילה ועלול כי הוא ית' בחי' סכ"ע [סובב כל עלמין] ואצלו תית' הח"ע [החכמה עילאה] ועשייה גשמיות שניהן שוין אי"כ

אבל באמת, הוא יתברך נעלה הרבה מעבר לבחינה זו של עילה ועלול, שכן הוא יתברך בבחינת סובב כל עלמין, ואצלו יתברך החכמה העליונה ועולם העשיה הגשמי שווים. אם כן,

כמו שמשגיח בח"ע [בחכמה עילאה] כך ממש משגיח בעשיה הגשמיות ובכל מעשה האדם הלוכו ושבתו וקומו וכל צרכיו כוי

כשם שהוא משגיח על החכמה העליונה, כך ממש הוא משגיח על עולם העשיה הגשמי, ועל כל מעשי האדם: הליכתו, ישיבתו וקומו, ועל כל צרכיו וכו'.

וזהו וענוה גדולה מכולם והיינו כי גאה גאה שרוממותו יותר מבחי גאה וגדולה והיינו המשפילי לראות בשמים ובארץ.

וזהו "וענוה גדולה מכולם". וזוהי [המשמעות של] "כי גאה גאה": שרוממותו נעלית יותר מבחינת גאות וגדולה. וזוהי [המשמעות של] "המשפילי לראות בשמים ובארץ".

7 ומה נשכיל ג"כ בדרך העבודה שאם העבודה רק בבחי רצוא לבד להתכלל למעלה זהו שהם הרהיבונם שגדולתו ית' למעלה ואין זה

ומכאן נבין גם בנוגע לדרך העבודה: אם העבודה היא רק בבחינת רצוא, מתוך שאיפה להיכלל למעלה, הרי זהו "הם הרהיבונם" — כאילו גדולתו ית' נמצאת למעלה. ואין הדבר כך

רק מצד בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והשתלשלות עילה ועלול בבחי' זו שייך לומר כן שגדולתו מתגלה למעלה יותר

אלא שמנקודת המבט של ממלא כל עלמין ושל השתלשלות עילה ועלול, שייכת אמירה כזאת — שגדולתו מתגלה יותר למעלה

אבל באמת בבחי' סוכ"ע מעלה ומטה שוין ולכן עיקר העבודה דוקא בבחי' שוב בלימוד התורה בענינים גשמיים וצדקה וגמ"ח [וגמילות חסדים] בפועל ממש

אבל לאמיתו של דבר, בבחינת סוכ"ע כל עלמין, מעלה ומטה שווים. לכן עיקר העבודה הוא דווקא בבחינת שוב: בלימוד התורה בענינים גשמיים, ובנתינת צדקה ובעשיית גמילות חסדים בפועל ממש.

וזהו מאמר הקב"ה לכנ"י [לכנסת ישראל] שלא תהיה רק בבחי' רצוא לבד רק הסבי עיניך מנגדי ותהי' עבודתך בדברים תחתונים להמשיך אלהות למטה וזהו ואל אישך תשוקתך והוא ימשול בך

וזהו מאמרו של הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל: שלא תהיה רק בבחינת רצוא, אלא "הסבי עיניך מנגדי", והעבודה שלך תהיה בענינים התחתונים, כדי להמשיך אלקות למטה. וזהו "ואל אישך תשוקתך והוא ימשול בך".

וזהו יתגדל ויתקדש כו' בעלמא די ברא כו' שלפי שהוא ית' קדוש ומובדל מכל העולמות ע"כ יומשך גילוי אלקותו בעוה"ז הגשמי כו'

וזהו "יתגדל ויתקדש" וכו', "בעלמא די ברא" וכו': מכיוון שהוא ית' קדוש ומובדל מכל העולמות, תימשך התגלות אלקותו דווקא לעולם הזה הגשמי וכו'.

וכמ"ש במ"א בפ"י המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ המלך הגדול היינו בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] אבל הקדוש הוא סוכ"ע ולכן הוא בשמים ובארץ בהשואה א':

וכפי שמבואר במקום אחר בפירוש "המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ": "המלך הגדול" הוא בבחינת ממלא כל עלמין, ואילו "הקדוש" הוא בבחינת סוכב כל עלמין; ולכן הוא בשמים ובארץ בשווה.

8 שערך כעדר העזים. פ"י אם תאמר איך יתכן הדרך הזה לעסוק בעבודה בדברים תחתונים הלא ח"ו [חס

ושלום] בהעמיק מחשבתו בדברים תחתונים ישאר בלא שום

"שערך כעדר העזים". כלומר: אם תשאל, כיצד ייתכן לעסוק בעבודת ה' בעניינים נמוכים? הרי חלילה, כאשר מחשבתו של אדם מעמיקה בעניינים נמוכים, הוא עלול להישאר בלי שום

דביקות וקדושה כלל לה' אחד וע"ז אמר שערך כעדר העזים ששערות הם מותרות הגוף לא עצמיות הגוף ולכן איתא בזהר שבשערות העזים יש יניקה לחיצונים.

דבקות וקדושה לה' אחד כלל. ועל כך נאמר "שערך כעדר העזים": השערות הן מותרות הגוף, ולא עצם הגוף; ולכן נאמר בזהר שהחיצונים יונקים משערות העזים.

(וכך כשעוסק בדברים תחתונים נופל מבחי' פנים הנז' [הנזכר] לעיל בבחי' אחוריים שמשם נמשך השערות והמותרות והוא ההתחכמות בענייני העולם ונק' מותר' מוחין והוא בחי' כעדר העזים משא"כ מבחי' פנים אין מקום לשערות אלו כנ"ל וא"כ איך אמר הסבי עיניך כו')

(וכך גם, כאשר אדם עוסק בעניינים נמוכים, הוא נופל מבחינת "פנים" שנזכרה לעיל לבחינת "אחוריים", שממנה נמשכות השערות והמותרות. זהו העיסוק הממולח בענייני העולם, והוא נקרא "מותר' מוחין", וזוהי הבחינה של "כעדר העזים". לעומת זאת, מבחינת "פנים" אין מקום לשערות כאלה, כנזכר לעיל. ואם כן, כיצד נאמר "הסבי עיניך" וכו',

שלא להיות בבחינת רצוא כו' כ"א בבחי' שוב בעבודה בדברים תחתונים והלא מזה יוכל להיות נמשך בחי' שערך כו' דעם היות התומ"צ [התורה ומצות] הם אדרבה תכלית בחי' פנים כמ"ש באור פניך נתת לנו כו'

שלא להיות בבחינת רצוא וכו', אלא בבחינת שוב, בעבודה בעניינים נמוכים? הרי מכך עלולה להימשך בחינת "שערך" וכו'. אמנם, התורה והמצוות הן דווקא שיא בבחינת "פנים", ככתוב: "באור פניך נתת לנו" וכו',

אך כיון שנתלבשו בענינים גשמיים אשר הענינים גשמיים אלו הם בחיי אחוריים אי"כ יוכל להיות נמשך אחר גשמיות הענינים ולכן אמרו האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו ועמ"ש סדי להבין ענין הברכות בענין חותם בברוך)

אך מכיוון שהן התלבשו בענינים גשמיים, והענינים הגשמיים האלה הם בחינת "אחוריים", עלול אדם להימשך אחר הגשמיות שבהם. לכן אמרו: "האומר אין לי אלא תורה, אפילו תורה אין לו". ועיין במה שנתבאר בסוף המאמר "להבין ענין הברכות", בענין החתימה ב"ברוך".

אך ע"ז אמר שגלשו מהר גלעד גלישא תרגום קרחת גלישתא ובוהר פי ויחי (דרי"ז) מאן דגליש כו' ועמ"ש בד"ה כי תצא גבי וגלחה את ראשה.

אך על כך נאמר "שגלשו מהר גלעד". "גלישה" היא תרגומו של "קרחת" — "גלישתא"; ובוהר, פרשת ויחי (דרי"ז), נאמר "מאן דגליש" וכו'. ועיין במה שנתבאר במאמר "כי תצא" בענין "וגלחה את ראשה".

והיינו שאדרכה ע"י עסק התורה ומצות שהם עצמן מבחי' פנים לכן אף שנתלבשו בענינים גשמיים יש בכחן לדחות ולהעביר המותר מוחין כשישים לבו לזה.

והיינו, שאדרכה, באמצעות העיסוק בתורה ובמצוות, שהן עצמן מבחינת "פנים", יש בהן כוח — אף שהן התלבשו בענינים גשמיים — לדחות ולהעביר את מותר המוחין, כאשר האדם שם לבו לכך.

וזה נמשך מהר הגלעד פי' שזה כבר נעשה בימי יעקב ולבן ששמו גלעד מחיצה הפסקת כדכתיב עד הגל הזה אם נסתר כו' שלא יתקרבו הקליפות להקדושה כשיתראה הגל הזה.

ודבר זה נמשך מהר גלעד. כלומר, הדבר כבר נעשה בימי יעקב ולבן, שהקימו את גלעד כמחיצה מפרידה, ככתוב: "עד הגל הזה", "אם נסתר" וכו', כדי שהקליפות לא יתקרבו לקדושה כאשר הגל הזה יראה.

(והוא בחי' המסך המפסיק בין הקדושה לסט"א [לסטרא אחרא] בחי' חשמ"ל ושרשו מהמסך המפסיק בין אצי' לבריאה שע"י מסך זה לא יוכלו הקליפות להתקרב לקדושת האצילות שהוא אור התומ"צ [התורה ומצות])

(וזהו בחינת המסך המפסיק בין הקדושה לסטרא אחרא, בחינת חשמל; ושרשו במסך המפסיק בין אצילות לבריאה, שבאמצעותו אין הקליפות יכולות להתקרב לקדושת אצילות, שהיא אור התורה והמצוות.)

וענין הגל הזה בעבודה ומה שנקי הר הגלעד הוא מ"ש רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] רשעים נדמה להם כחוט השערה וצדיקים נדמה להם כהר ועמך כולם צדיקים פי' שכל איסור קטן נדמה להם כהר ומסך מבדיל בינו לבין קונו

ענין הגל הזה בעבודת ה', והטעם שהוא נקרא הר הגלעד, קשורים למה שאמרו חז"ל: "לרשעים נדמה כחוט השערה, ולצדיקים נדמה כהר", וכן לפסוק "ועמך כולם צדיקים". כלומר, כל איסור קטן נדמה להם כהר וכמסך המפריד בינו לבין קונו.

(וזה בא ונמשך מבחי' יראת חטא וענין יראת חטא הוא בחי' יראה הכלולה באהבה שמצד עוצם האהבה מתיירא מן החטא שלא ינתק חבל האהבה כו' ולכן נדמה לו כהר ומסך מבדיל ונקרא הר הגלעד שהוא מחיצה המפסקת כו').

(והדבר נובע ונמשך מבחינת יראת חטא. יראת חטא היא בחינת היראה הכלולה באהבה: מרוב עוצמת האהבה האדם ירא מן החטא, שמא ינתק חבל האהבה וכו'. לכן החטא נדמה לו כהר וכמסך מפריד, וזה נקרא הר הגלעד, כלומר מחיצה המפסיקה וכו').

או הר הוא אהבה וחסד דקדושה שמזה נמשך יראת חטא להיות גל עד ומחיצה מפסקת בינו לסט"א [לסטרא אחרא] ועמ"ש מענין יראת חטא בד"ה ויקח קרח ובד"ה ראשי המטות ובד"ה אלה מסעי)

או: ההר הוא האהבה והחסד שבקדושה, שמהם נמשכת יראת חטא, כדי שתהיה גלעד ומחיצה המפסיקה בינו לבין הסטרא אחרא. וראו מה שמבואר בענין יראת חטא במאמר המתחיל "ויקח קרח", במאמר המתחיל "ראשי המטות" ובמאמר המתחיל "אלה מסעי".

וממילא כשישים אל לבו כל הנל שהוא בחי' הר ומחיצה מפסקת אפילו עבירה קלה שבקלות ממילא לא ישאר ח"ו [חס ושלום] בעניני גשמיים בלי כוונת הלב המשכת אלהות בזה הדבור

וממילא, כשישים אל לבו את כל האמור לעיל — שאפילו עבירה קלה שבקלות היא בחינת הר ומחיצה מפסקת — ממילא לא ישאר, חס ושלום, שקוע בעניינים גשמיים בלי כוונת הלב, שהיא המשכת אלקות בדיבור זה.

וזהו גליש למטרוניתא עיי' העבודה כי הוא גלישת השערות דמטרוניתא ועמ"ש סד"ה ביום השמיני שלח גבי לפני קרתו כו'.

וזהו "גליש למטרוניתא" — באמצעות עבודה זו, שכן זו היא גילוח שערות המטרוניתא. וראו מה שמבואר בסוף המאמר המתחיל "ביום השמיני שלח", בענין "לפני קרתו" וכו'.

גלעד הוא של אבנים כשהבית נופל ונעשה חורבה נקי גל כמ"כ [כמו כן] אבנים הם אותיות וכשהצירופי אותיות הם בדברים בטלים נעשה בית חורבה ולכן זהו הר ומסך מבדיל כוי:

גלעד הוא גל של אבנים: כאשר בית נופל ונעשה חורבה, הוא נקרא גל. כך גם האבנים הן אותיות; וכאשר צירופי האותיות משמשים לדברים בטלים, נעשה בית חרב. לכן זהו הר ומסך מפריד וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/28

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק